

**Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Хорольський ботанічний сад**

Міністерство освіти і науки України

**Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г.Короленка**

Полтавський державний аграрний університет

Хорольський агропромисловий фаховий коледж

Полтавського державного аграрного університет

Рівненський державний гуманітарний університет

Хорольська міська рада

**Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської
молоді**

Рада ботанічних садів та дендропарків України

Полтавське відділення Українського ботанічного товариства

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ,
ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗБАГАЧЕННЯ ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ У
НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВАХ ТА НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ»**

(присвячується 10-річчю Хорольського ботанічного саду

від дати офіційного відкриття)

12 жовтня 2023 р

Хорол – 2023

селекціонування та подальшої реалізації отриманих нових видів, задля збереження рідкісних представників у ботанічних садах та для розведення на присадибних ділянках.

Список використаних джерел:

1. Didukh Ya. P. The Ecological Scales for the Species of Ukrainian Flora and Their Use in Synphytoindication. Kyiv : Phytosociocentre, 2011. 176 p.
2. Екофлора України / відпов. ред. Дідух Я. П. та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2004. Т. 2. 480 с.
3. Екофлора України / відпов. ред. Дідух Я. П. та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2002. Т. 3. 496 с.
4. Екофлора України / відпов. ред. Дідух Я. П. та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2007. Т. 5. 584 с.

TYPOLOGICAL ASPECTS AND ASYMMETRY CONTRIBUTION IN HEALTHY LIFE STYLE MAINTAINING

Zhukova Maryna

Cand.med.sci., Physiology chair associate professor

Tkachenko Olena

Cand.med.sci., Physiology chair assistant

Ettahiri Wassim

International student, profile "Dentistry"

Poltava State medical university

Healthy life style belongs to multi-factorial category. Human typological aspects or typological belonging represents one of contributive factors in turn having a complex nature.

Weight proper maintaining and therefore overweight, obesity and underweight are worldwide problem; it describes ethnic, age or ethnic-age typological aspect. One can differentiate child and adolescent obesity separately [2], the one in Asian countries [3]. Superior-inferior asymmetry, ethno-age typological aspect and urbanization factor impact represented the subject of the scientific work about prevalence of overweight, obesity, and abdominal obesity (pathological inferior asymmetry) among urban Saudi adolescents with gender and regional (thus ethnic) variations taking into consideration [1]. It is rather important to assess anthropometric status in

relation of the weight determining; they say and they write about ethnic varieties in different populations while describing ethno-age and constitutional typological aspects together; such research was performed in a Malaysian children population particularly [4]. As a whole, cross-ethnic researches were performed concerning worldwide trends in body-mass index, underweight, underweight, overweight and obesity from 1975 to 2016 while uniting ethno-age and constitutional typological aspects in various-aged people.

Health Care systems in many countries have their own peculiarities, were characterized with ethnic-age typological aspect taking into account, for example in Romania [5]. Even they say and they write about the diseases ethiological peculiarities, incidence and the parents' knowledge and attitude to the diseases, vaccines in different countries in part Romania [6]. There exists Central European Vaccination Advisory Group (CEVAG) concerning vaccination in the adults and children while widening the data about ethno-age typological aspect in a relation to healthy life style, particularly vaccination at different diseases, for example, influenza in children. There exists also European Center for Disease Prevention and Control working under epidemiological conditions in various countries, characterizing ethnic typological aspect and ethno-age, in different age groups.

It is quite evidently that ecological problems are multi-faceted and have worldwide character while characterizing ethnic typological aspect; this aspect is also expressed in ecological problems regional peculiarities in separate continents, regions, countries groups [7], countries, countries parts and even cities and villages, among people of one or another population or inside one people; it is important to take the places urban, semi-urban and rural character in obligatory consideration while characterizing the ecological problems global and local character because typological aspects will help to fight with ecological problems and to prevent them.

References:

1. Al-Hazaa HM, Abahussain NA, Al-Sobayel HI, Qahwaji DM, Alsulaiman NA, Musaiger AO. Prevalence of overweight, obesity, and abdominal obesity among urban Saudi adolescents: Gender and regional variations. *J Health Popul. Nutr.* 2014. No. 32. P. 634–645.
2. Hinojosa Amaya LG. Child and adolescent obesity. *Med. Univ.* 2017. No. 19. P. 145–148.
3. Mazidi M, Banach M, Kengne AP. Lipid and blood pressure meta-analysis collaboration group. Prevalence of childhood and adolescent overweight and obesity in Asian countries: A systemic review and meta-analysis. *Arch. Med. Sci.* 2018. No. 14. P. 1185–1203.

4. Partap U, Young EH, Allotey P, Sandhu MS, Reidpath DD. The use of different international references to assess child anthropometric status in a Malaysian population. *J Pediatric*. 2017. No. 190. P. 63–68.
5. Vladescu C, Scintee SG, Olsavszky V, Hernandez-Quevedo C, Sagan A. Romania: Health System Review. *Health Syst Transit*. 2016. No. 18. P. 1–170.
6. Voicăzan S, Tarcea M, Morariu SH, Grigore A, Dobreanu M. Human Papillomavirus Vaccine - knowledge and attitudes among parents of children aged 10-14 years: a cross-sectional study, Tîrgu Mureş, Romania. *Cent Eur J Public Health*. 2016. No. 24. P. 29–38.
7. Wang F, Wang C, Chen J, Li Z, Li L. Examining the determinants of energy-related carbon emissions in Central Asia: country-level LMDI and EKC analysis during different phases. *Environment, Development and Sustainability*. 2020. No. 22. P. 7743–7769.

ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ВЕГЕТАТИВНОЇ СФЕРИ ВИДІВ РОДИНИ CRASSULACEAE J. ST.-HIL. В УМОВАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ

Зубровська О. М., кандидат біологічних наук
Криворізький ботанічний сад НАН України

Важливою складовою культурфітоценозів є квітникові насадження, які наразі в багатьох містах потребують вдосконалення. Асортимент квітниково-декоративних видів, що застосовуються для озеленення в Україні, надзвичайно обмежений, порівняно з таким у провідних країнах світу [3]. До того ж глобальні зміни клімату, які в степовій зоні України, в тому числі і на Криворіжжі, пов'язані з підвищенням температур і тривалими посухами, нерідко створюють стресові умови для розвитку багатьох видів та культиварів [2]. Тому **метою нашої роботи** було визначити особливості сезонного розвитку вегетативних органів та будови кореневої системи малопоширених у культурі видів родини Crassulaceae J. St.-Hil., інтродукованих у Криворізький ботанічний сад НАН України (КБС НАН України).

Об'єктами досліджень були рослини *Sedum album* L., *Sedum reflexum* L., *Sedum spurium* M. Bieb., *Sedum aizoon* L., *Hylotelephium ewersii* (Ledeb.) H. Ohba і *Hylotelephium spectabile* (Boreau) H. Ohba. Еколого-біологічні показники очитків визначали за загальноприйнятими методами дослідження. Сезонний розвиток рослин вивчали у фази

<i>Єгоркіна С. О.</i>	76
ДЕКОРАТИВНІ РОСЛИНИ ЛУК РОМЕНСЬКО-ПОЛТАВСЬКОГО ГЕОБОТАНІЧНОГО ОКРУГУ	
<i>Жук М. В., Гапон С. В.</i>	78
TYPOLOGICAL ASPECTS AND ASYMMETRY CONTRIBUTION IN HEALTHY LIFE STYLE MAINTAINING	
<i>Zhukova M., Tkachenko O., Ettahiri W.</i>	81
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ВЕГЕТАТИВНОЇ СФЕРИ ВИДІВ РОДИНИ CRASSULACEAE J. ST.-NIL. В УМОВАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	
<i>Зубровська О. М.</i>	83
ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВИПАДКІВ МАЛОРЕЗУЛЬТАТИВНОЇ БОРОТЬБИ ІЗ ЗАСЕЛЕННЯМ ДЕРЕВ ОМЕЛОЮ	
<i>Івченко А.І.</i>	85
ІНТРОДУКЦІЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ АДАПТАЦІЇ РОСЛИН ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
<i>Ігнатенко К.С., Шило Л. О., Ярмоленко І. І., Зубенок К. І.</i>	88
ФЕНОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕНДРОСОЗОФІТІВ ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» У ЗВ'ЯЗКУ З РЕГІОНАЛЬНИМИ ЗМІНАМИ КЛІМАТУ	
<i>Калашнікова Л.В.</i>	90
ІНВАЗІЙНІ ВИДИ СУДИННИХ РОСЛИН У ФЛОРІ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «ЯЛІВЩИНА»	
<i>Карпенко Ю.О.,Свердлов В.О.</i>	92
ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ ПРО ПРИРОДНІ І ШТУЧНІ ЕКОСИСТЕМИ У ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ)	
<i>Кикоть Л.М.</i>	95